

ГЕОРГИ КОНОВСКИ НОЩ В ЧУЖДИЯ ГРАД

chitanka.info

НЕЩО КАТО ПРОЛОГ

Така се случва, че в отпуска излизам есен или пролет. И никога не зная къде ще я прекарам. Случвало се е да замина неочаквано за някой почти известен курорт. И да си прекарам хубаво...

Като се сетя за прекрасния април, когато заминах за прочут морски курорт... Прочут с бетонните си архитектурни аборти, с пиянските Вартоломееви нощи на алкохолизирани чужди и родни младежи, с възможността да попаднеш срещу ниска цена на някоя „жертва на обстоятелствата“, както се нарича политкоректно проститутката...

Само че работата ми е такава, та през отпуската търся спокойствие и тишина, свобода от човешко присъствие. Както четох някъде — колкото по опознавам хората, толкова по обиквам животните...

И тогава, в оня бетонен лабиринт, си намерих подходяща компания — три котки ме чакаха пред входа на единствения работещ по туй време хотел, две кучета — не улични, а курортни, ме съпровождаха при разходките ми по морския бряг...

А именно този бряг беше основата на почивката ми...

Хладно, понякога откровено студено, но... Чисто... Чист пясък, чист въздух, чиста човешка среда. Защото бях сам — а моята душевна мръсотия си е моя. Тоест — чиста...

Вечер не се прибирах до полунощ. Малцината служители, натоварени да обслужват двайсетина ненормалници като мен, отначало смятаха, че скитам по кръчмите в съседното малко градче. Но, след като портиерът и рецепционистът уж случайно няколко пъти ме обдушиха като съседски пес нов помияр, започнаха да се държат топло с мен. Така, впрочем, както се държаха с останалите ненормалници. Изглежда, нашето присъствие беше за тях отдушник и се радваха, че не всички са като нормалните курортни дебили...

А не бързах да се прибирам заради лунната пътека... Да, да — заради тия часове на омиротворение край морето, когато луната бавно се разхожда по тъмното небе, а светлата нежна вода блести кристално черна под танцуващата по вълните лунна пътека...

Но този път не отидох на море. Нито в планината. Беше есен, беше приятно време, беше красиво извън нормалните градски

психиатрии. И аз се спасих временно...

Взех си билет до Бургас, оттам намерих маршрутката и — право при братовчеда в селото му. Равнинно село, близо до Странджа. Братовчедът е селски даскал там. И си живее щастливо — далеч от градските глупости, фалш и измами...

Има си градина, двуетажна къща, отглежда няколко кокошки, зайци, тъста и тъщата си. Всяка есен ми изпраща наденици — купува месо от приятели, прави ги по свои рецепти. И ракия си вари така. А туршиите за зимата прави от градината си... Е, не сам — жена му е разтропана. И на работа, и на език. Като завърти мелачката и думите — не усещаш кога двайсетина кила домати са станали за поредната група буркани, които пък братовчедът чака да стерилизира...

Включих се като общ работник. Накрая ми позволиха сам да направя лютеница. Отидоха до Бургас да видят внучката си — прясно появило се бебе. А аз реших да развихря фантазията си. Макар че ми позволиха само пет кила чушки да опека и със зор отпуснаха кило и нещо домати, такава лютеница извъртях, че на другата сутрин, когато се върнаха, направо си облизваха пръстите след опитването и ме разпитваха за рецептата. Пък аз не помнех — нали фантазията се вихреше, акълът си почиваше в това време...

Та така — октомври свършваше, отпуската формално беше изтекла, а фактически имах и неделата за почивка, котаракът ме чакаше. Чинийката му пълна, тоалетната почистена, лежи на големия губер и ме гледа с учуден поглед — тоя пък пак ли изникна отнейде...

Обадих се на Здравчев — да му благодаря за грижите около котака. Зарадва ми се. И ме постресна:

— Пристигаш навреме — рече ми. — Обстановката е спокойна, имахме два-три случая, но елементарни. Надявам се да продължи и натам така, че ми писна от нощни стресове...

И го урочаса — всичко... Точно по закона за световната гадост...

07,30 — 08,00 ЧАСА

Понеделник...

Слънцето се мотае зад облак по понеделнишки, хорските физиономии са понеделнишки, птичките мълчат понеделнишки... Кога ще стане сряда, та да се поусмихнем... Да не говоря за щастливия петък...

Още на входа на управлението дежурният ми сервира кисела салата след поздрава — при шефа...

Хубаво, де! Отивам... Върнал съм се от отпуската навреме, пристигам на работа навреме...

Което явно хич не е навреме...

Защото той ми сочи диванчето, а докато сядам, се кротва до мен, мятайки дебела папка върху стъклената масичка. Отбелязвам наум, че друг път там слагаше бутилчица и чашки...

— Ето... От П....

П. е голям град, на около 300 километра от нас. Поглеждам учудено шефа, а той продължава:

— Следобед трябва да си там. С екипа. Командировани сте без срок. Но най-много за седмица...

Те ти, булка, Спасовден... Още не съм влязъл в кабинета, не съм измел умрелите мухи от черчевето, не съм сменил водата в старата дебела гарафа и...

— Слушай сега внимателно... Преди два месеца — а по-точно на 23 август, е извършено двойно убийство в града. Жертви са мъж и жена — Кирил Караджов и Донка Караджова. Двамата имат син — Петър Караджов, колега. Шеф бил на местната БОП. Разследването вървяло бавно и трудно. Особено ако имаш предвид слуховете, че синът е убил родителите си. А синът има немалко врагове. Но и сам не е вода ненапита. Има някои забезки, но няма нещо незаконно в дейността си. Набил някакъв местен бандит, арестувал без санкция важен бизнесмен и други подобни. Костелив орех, малко коч в поведението си. Накрая от столицата решили — да изпратят независим екип за разследването. Защо са избрали нас, не зная. Но защо избрах теб — мога да кажа...

— Знам, знам... Защото много ме обичаш. И ти е мъчно, задето можеше още някой и друг ден да не съм в нормална обстановка — ще ми липсват стресът, напрежението, отговорността, началническият натиск, мърморенето ти...

Шефът даже не ме слуша. Знае си, че ще кажа нещо, дето не е за пред хората и предвидливо рови из папката:

— Ето ти документите от разследването. Имаш време да ги огледаш. За препоръка — с екипа. И тръгвате по обяд. Там ще ви чакат. Осигурени са ви хотел, храна...

— ... Пиене, мацки...

Поглежда ме строго:

— Отпуската свърши! Постарай се да си по-сериозен там. Ние си те знаем, но отиваш в друг район...

— Кому да докладвам? — питам почти сериозен.

— На мен! И на Методиев от министерството. Познаваш го...

Познавам го, ама защо? Тоя е един... Но за началството — или добро, или нищо. Като че са... Ама не са...

— Какви са ни правомощията?

— Изключително широки. Потвърдено от министерството. Разследвате, разпитвате, арестувате. В рамките на закона, под контрол на прокурор и с разрешение на съдия...

Поглеждам въпросително.

— Там вече ви чакат. Ще има дежурен съдия, ще ви придружава прокурор. От столицата...

Ясно. Външни разследващи, местен съдия, столичен прокурор. На зор са и се обграждат отвсякъде...

— Разрешете да тръгна? — питам официално, едва ли не чуквайки токовете на маратонките...

Шефът го забелязва.

— Като тръгнете, мини покрай вас. И, моля те, обуи едни обувки, махни тия дънки, сложи панталон... Не себе си — района представяш...

Знам какво да кажа, ама вече съм минал на официална вълна. На вратата ме застига въпросът му:

— А за отпуската нищо не каза... Не ти ли беше скучно?

Да, бе...

08,00 — 10,00 ЧАСА

Първи се появява Здравчев. Едър, ухилен...

— Как е, началство? Къде се скри тоя път?

А в очите му гори любопитство — защо дежурният му поръча веднага да се яви при мен? И защо името му е в списъка, сложен на гишето?

— Зад девет планини в десета... — започвам аз. — Но се върнах. И пак ще стягаме багажа. Обади се у вас, нека Минка донесе някои твои неща. За седмица — най-много. Поне така предполагам...

Прекъсвам и се обръщам към вратата, откъдето след учтиво похлопване, се появява Василев. Не сме първи приятели, но в няколкото разследвания показва, че е разтропан, мислещ и активен професионалист. Това е и нужно, разбира се — няма да се годяваме, я...

Махам с ръка към свободния стол срещу Здравчев, посочвам другия на Каменов, който в тоя момент се изпъва до вратата. Каменов е младо момче, няма и година, откакто е при нас. Все още юношески слабичък, изчервяващ се, когато вниманието се насочи към него. С жените сигурно общува най-много по телефона — не мога да си го представя с някое момиче. Особено от тия — днешните. За които хората казват: „Майки, пазете синовете си!“... Набързо ги осведомявам, че ще пътуваме. Василев звъни на жена си, Каменов също натиска бутончетата и пошепва някакво име — женско по звучене, но недочуто въпреки любопитството ми...

— И така — заминаваме за П. Специално разследване. Извършено е убийство на двама възрастни, чийто син е наш колега. Ние сме независими разследвачи. Подробности...

И отварям папката, в която ровя, откакто влязох тук... Разказвам, подавам протоколи от разпитите, показвам схеми и документи...

— Живели са на улица „Марица“, кооперация „Восток“. На шестия етаж. Апартаментът не е малък — към 120 квадрата, за двамата е бил голям. Синът им е живеел в другия край на града, в собствен апартамент. Колегата е женен, има две деца. Малко особен характер, казват...

И минавам към произшествието. Убийството е извършено през август — на 23, някъде следобеда, според медиците, открито е на следващия ден от съседите. Подавам им протоколите от разпитите на свидетелите...

Витанов, живеещ на същата площадка, домоуправител: „Синът им рядко идваше. А, когато беше тук, често се караха. Сградата е тухлена, но се чува като през панел. Все нещо за имоти се разправяха — направо като Гераците. Вчера, петък, не е идвал или не съм го видял. Но беше тихо. Привечер чух скимтенето на кучето им, позвънях, но никой не отвори. Рекох, че нещо е станало — не бяха много стари, ама...“

Колев: „Свестни хора бяха, макар че не сме говорили много. «Здравей!» — «Здрасти!», «Как си, що си»... Понякога обсъждахме мачове — старият си падаше по футбола...“

Кръстев: „Витанов ме извика, рече, че може да е припаднал старият, знаехме, че е с болно сърце. Как няма да е — оня, младият Герак, както му викат някои, все намръщен идваше. Вярно, аз дойдох по-късно тук, не го познавам добре, но съседите нали си разправят разни...“

Янчева: „Не съм общувала много с тях. Старата беше една важна, важна. Поздравяваше като мине покрай пейката ни, ама не спираше да поговори с нас, от голямото добрутро се чувстваше...“

Ангелова: „Ние с мъжа ми им викахме Гераци. Щото са като от оня роман — само за работата и пари мислеха. Не, не съм спирала да говоря с тях, ама то си личеше...“

Шанков: „Синът им е лош човек. Задържал братовчеда за дребна работа, обвинил го в какво ли не, а когато оня се възмутил и скочил, взел, че го набил. Прикриха всичко, намериха свидетели — милиционери, че уж братовчедът скочил да го бие, ама... Негова работа ще е това, я какъв е нервен...“

На глас прочетох протокола от огледа. Наистина — зверско убийство. Престъпниците — най-малко трима, според мнението на колегите, влезли вътре. По всяка вероятност им отворил старият Караджов — жена му била в леглото, по нощница. Убили го с кама — тънка, над 20 сантиметра дълга, с точен удар. Професионалист...

Жената била задушена с възглавница... Кучето имало три рани — изглежда оня с ножа е посягал, но не е успял да го убие. И затова престъпниците бързо се измъкнали, като оставили вратата не заключена...

Със сина им е разговарял негов колега. Наистина, в петък не бил ходил при родителите си, макар обикновено всеки ден да се отбивал. Управлението е на успоредната улица, близо, и той често ходел в дома на родителите си. Обикновено по обяд — хем хапвал, хем имало време за разговор...

В петък колегите от групата му били заети — подготвяли се за командировка до столицата, трябвало да се задържат опасни заподозрени. В събота го свалили от служебния автобус малко преди тръгването и го закарали до местопрестъплението...

Особен по характер — мълчалив, затворен, но колегите му са готови в огъня да стъпят за него. Да, набил братовчеда на Шанков — след като оня скочил срещу разпитващите го и се опитал да забие химикалка в окото на следователя. За което Караджов имал мъмрене с вписване, но всички знаели, че е формалност. Онзи, впрочем, бил задържан за опит за убийство — вече и делото минало, в затвора е. Арестуваният без санкция „бизнесмен“ е наистина в кавички — от мутра ставал все по-важна демократична фигура в града. А Караджов съвсем случайно попаднал на него — и то в деликатен момент. „Бизнесменът“ тъкмо опивал с качествен алкохол малолетна. При това дъщеря на известен в града лекар, приятел на полицаия. Караджов се бил отбил в заведението за бързо хапване, чул детския гласец от съседното сепаре, станал, дръпнал завесата, видял сцената, изскърцал със зъби на двете охраняващи мутри, които го познали и се кротнали, а после извлякъл „бизнесмена“ за яката — в буквалния смисъл го влачел, подире им ситнело накриво вече пийналото лекомислено девойче. Последствия нямало за никого — освен шамарите, които получила „голямата“ дъщеря на лекаря от баща си. „Бизнесменът“ изкарал 24 часа в ареста, адвокатите го посъветвали да не изказва претенции, на Караджов шефовете обяснили, че нещата стават много сложни. Виден гражданин, само един свидетел — при това арестуван, останалите ни чули, ни видели, дори извличането не забелязали, а от политическите партии се заинтересували защо полицията се заяжда с благородния им спонсор...

Наистина — коч характер...

И — Гераците...

Защо пък Гераците?

10,00 — 11,00 ЧАСА

— Такаааа... — проточвам, когато стигам до края на папката...

Тримата насреща ми единодушно въздъхват. После Здравчев казва:

— Имам познато усещане — сядам върху бодлив храст...

Опитвам се да разведря обстановката:

— Че кога сме излизали от него? — но, виждайки мрачните физиономии, продължавам. — Ще работим както си знаем. Честно...

Здравчев явно се е избрал за народен представител:

— Ние знаем, че ще е честно. Но — какво се очаква от нас?

Поглеждам ги и казвам бавно:

— Интересно, друг път шефът ми дава куп заръки. А сега не каза нищо. Ни намек, ни натвърд. Което означава едно — трябва да работим без оглед на имена, служби, нечие реноме...

— Аз нямам много стаж — обажда се Василев — и не мога да обобщавам. Но ми се струва, че сме жертвани. Ако докажем престъпление от страна на колегата — удар по министерството, министъра чак, професията дори. Ако разкрием друг убиец — ще има невярващи, ще ни обвиняват в какво ли не...

— Ама то винаги е така — намесва се младокът Каменов. — Все полицаите са виновни...

— Някому — доуточнява Здравчев и продължава. — Просто трябва да си го кажем открито: внимание! Много трябва да внимаваме...

Кимам съгласно и питам:

— И кога не сме внимавали?

Тримата замълчават. Нещата са разбрани, осмислени, рискът е ясен... Скрит, но зъбец се насреща ни. Познаваме си службата, познаваме публиката, познаваме народопсихологията. Един полицай убиец е находка за кварталните клюкарски пунктове, жълтите медии, противниците на закона и реда. И, най-важното — за политическите противници...

Които винаги са нащрек. Ама винаги... От коя партия са? Не зная... На избори не ходя, политиканите поглеждам понякога — обичам да гледам, когато мога, парламентарния контрол. Гледам, слушам и се хиля доволен. По принцип съм много самокритичен, но тия ми оправят настроението. Гледам и слушам депутати и министри, пък ми щръква егото и си викам: „Боже, Боже, и аз се смятам за неуспял човек... А то какви дебили има...“

Така да се каже — релаксирам, радвайки се на чуждия кретенизъм...

Обаче, съм наясно — криминалното събитие е основа за политически игрички. И ние вече сме изтикани на терена, който е разкалян усърдно от всякакви мръсници. Ще ни наблюдават, освиркват, оплюват. Макар че не ние сме целта. Но работата ни е удобна тояга за удар върху други...

Е, ще трябва да си свършим работата...

Налага се... Тоя път играем и за себе си...

Звъни стационарният телефон. Дежурният докладва, че на входа посетители чакат Здравчев и Василев. Лекото бръмчене откъм Каменов подсказва, че и при него са дошли. Срамежлив е, казах ви, явно си е уредил среща нейде край управлението, тайни пази...

Махам им с ръка и, след като излизат, слагам в специалната чанта папката, добавям лаптопа, зарядни, проверявам имам ли резервни батерийки. И полагам чантата върху перваза...

Коего ми позволява да метна поглед навън и да видя Каменов, прегърнал височко и стройно момиче. Красавица. Тя вдига глава към него и аз едва не подскачам. Дъщерята на Шефа... Тихият Каменов...

Момичето го познавам — започнах работа тук малко преди да се роди. Известно време бяхме в една група с баща ѝ, после работехме заедно... Отракана, спортистка, с мъжете наперена и недосегаема... И виж ти — скромничкият Каменов. Дето рядко се обажда, избягва да е на преден план, мълчалив един... А сега Пепи се е сгушила в ръцете му, той я е обвил като с криле...

Дръпнах се, преди да се е сетил, че прозорецът ми е над тях...

След което метнах чантата на рамо и тръгнах към входа. Време е за път...

11,00 — 15,00 ЧАСА

Звънвам на вратата на комшийката. Давам ѝ ключа, помолвам я пак да отдели малко време за котака. Тя си знае къде му е храната, как да почиства тоалетната му, помни, че водата се сменя...

Колата ме чака пред входа. Микробус с нормални номера и цвят, седемместен, удобен. Вътре са Здравчев, Василев, Каменов, както и двама полицаи — цивилни. Единия го познавам — Милчев. Другият се представя като Хинов...

Здравчев пръв сяда зад кормилото. Три часа път за добър шофьор като него са разходка и аз зная, че няма да отстъпи мястото си до целта...

Само че след половин час му казвам да спре. И го привиквам отзад, а на кормилото застъпва Милчев...

— Е, видяхте документите, имахте време за размисъл — обръщам се към групата. — Мнения?

Настъпва неловка тишина и Здравчев пръв се обажда:

— Много наострени срещу... сина. — Усещам, че щеше да каже „колегата“, но се сдържа. — И съседите, и началниците му дори...

Забелязали сме го всички, но оставяме Здравчев. Все някой трябва да обобщи вижданията...

— Има нещо неприятно. Вратата на апартамента е желязна, изрично е отбелязано, че не е разбивана. Даже опит не е правен — ключалката е чиста, няма драскотина по нея и в нея. Кой е отворил?

Интересен и важен въпрос...

— Синът? Или е бил някой близък на семейството — пенсионери току-така не отварят на позвъняване...

— Ха! Те доверчиво мятат пари през балкони, та няма да отворят на представящ се за човек от полицията — казва Василев...

— Не биха — отсича Здравчев. — Видя какво е казал синът им — веднъж се опитали да ги измамат и те веднага му се обадили. Значи хем са били психологически подготвени да не вярват всекиму, хем вече са имали опит и не биха се хванали...

Василев е принуден да признае, че има истина в мнението на Здравчев. Да, и старците са различни — не всеки се лови на баламски капанчета...

— Тогава? — пита Каменов. — Близък някой ли е убиецът? Някой съсед?

Поглеждам го. Съсед... Кооперацията е с десет апартамента, отдолу магазини и гаражи. По два апартамента на площадка. Караджови са живеели в големия вляво, Витанов в двустайния до асансьора. Под убитите е семейство Ангелови... Ха, а защо няма показания от мъжа? Само Ангелова ли са разпитали? Вадя малкото тефтерче и отбелязвам: „Ангелов — разпит?“. На същия етаж са Шанкови. Два от апартаментите са празни — Гинкови и Мириви са в чужбина. Но... Някак си никой не прилича на възможен убиец...

— Защо са ги убили? — продължава Каменов...

Ами, ха де... Ако знаем защо... Случаят става лесен. Или поне — по-ясен...

— За пари? — вметва Василев.

— Апартаментът е целият преобърнат с главата надолу — припомням. — Но колегите са сигурни — нищо съществено не е

откраднато. Останали са две доста ценни картини, малки пластики, пари в разтегаемия диван...

— Но синът е казал, че са изчезнали няколко хиляди лева, дето старците са пазели за зор-заман. Или за погребение — напомня Здравчев...

— Пари, които са били съвсем на явно място — в шкафа над телевизора. Пари, които и най-захлупеният крадец ще намери веднага — казва Василев. — Имам усещането...

Замълчава, та се намесвам:

— Кажи, де...

— Мисля, че целта, все пак, е била убийството. А изтърбушването е станало, за да отвлече вниманието на следствието. Просто убиецът...

— Или убийците — дооформям версията...

— Да, или убийците са ровели целенасочено. Да създадат видим хаос, да подведат, че е действал крадец...

Каменов се размърдва:

— Аз... Аз отскоро съм тук, но помня, че всички ми обяснявахте — крадците не убиват...

— Убиват — мрачно казва Здравчев. — Но само в краен случай. Какво трябва да е станало, та да е краен случай?

Ровя в папката.

— Жената е задушена, мъжът е прободен с кама. Действано е бързо. Ако е един убиецът — трябва да е замахнал светкавично и веднага да е скочил върху жената. Да не помръдне в леглото. Даже да не извика. Това, впрочем, не го знаем — може да е викнала, но петък следобед, почти всички са на работа, кой да я чуе...

— Колегите предполагат, че убийците са най-малко трима... — напомня ми Здравчев...

— Казват... Но няма отпечатъци, няма следи, няма знак дали е бил един, двама или трима...

Мълчим...

— Не, не е бил един — убеден е Василев. — Няма как... Просто няма как да се развърти така... И не забравяйте — жената е убита на леглото. Тоест — влязъл е много близък човек. Не е електротехник или инкасатор, близък е бил... Не е гостенин — иначе жената не би спяла по нощница следобеден сън...

Пак мълчим...

— И какво? — питам. — Нямаме версии, нямаме факти, нямаме предположения поне...

— Аз имам — казва неочаквано Каменов. — Да не изключваме сина им. Бил е на работа, но може да е ходил, все пак, при родителите си. Не трябва да се ограничаваме — само защото е колега...

То и ние си мислим това, но едни предубеждения... И усет...

15,00 — 16,00 ЧАСА

Градът се смята за стар, но управлението е в нов квартал. Бели блокове, малки кооперации, на места оцелели къщи с дворове. И голям парк...

Виждам управлението срещу парка. Класическа служебна сграда — строена според изискванията преди половин век. Зелени площи, висок бордюр, асфалтов път към голяма врата — явно гараж. Посочвам на Милчев къде да спре...

Вратата на микробуса ни отваря висок мъж. Поглежда ни и махва на шофьора:

— Дай после в гаража...

Слизам пръв. Ръкуваме се, а в това време колегите се появяват от микробуса. Всеки носи по нещо, та се налага да кажа:

— Оставете багажа вътре. Няма да ни потрябва скоро...

Посрещачът е заинтригуван:

— Колега, приятно ми е — Христосков. Няма ли да дойдете при началника? Или най-напред в хотела?

Кимам утвърдително.

— Идваме, как не... Но смятам да започнем веднага с оглед на местопрестъплението. И, ако няма никакви съображения, да започнем с разпитите там. Апартаментът е голям — видях, че е с три спални, хол, даже голяма трапезария имал...

Христосков е поучуден. То си е за чудене. Но нашата група има свои стил и методи на работа. И сред тия методи е задължителната работа на терен...

Тръгваме към сградата. Дежурният явно е предупреден — само козирува и не задава въпроси. Качваме се по стълбите вляво и на третия етаж свиваме по тъмничкия коридор. Христосков почуква на първата врата, пропуска ни напред. Познато — секретарска стая,

немлада жена в тъмен костюм се изправя насреща ни, поздравява и веднага отваря тапицираната с изкуствена кожа врата на началническия кабинет...

Началникът на полицията е още млад, около четиридесетгодишен мъж. Висок, стегнат, явно заделя време за фитнес. Или поне за редовно спортуване...

Макар и цивилен, изпъвам се и докладвам. Той ни оглежда бързо, ръкуваме се, стиска ръката на всички от групата. После посочва няколкото кресла и столове около стената.

— Добре дошли още веднъж — казва и отново плъзва поглед върху нас. — Неприятен случай е повод да се запознаем. И ще ви бъдем много благодарни, ако помогнете за разкриването му...

Не мисля, че е щастлив от пристигането ни. При това — по нареждане директно от столицата. Кое е явен знак за недоверие към тях — респективно него. И лек намек за непълно служебно съответствие, казано на бюрократичен език...

Иска да помагаме — предупреждение, че не сме в главната роля. Въпреки заповедта „от горе“...

Така... Значи — както очаквах. И трудно разследване, и натиск от столицата, и стиснати в хватката на местното самолюбие...

В това време началникът разказва за станалото. Нищо неизвестно досега, всичко е познато от документацията. Освен тона, с който споменава Караджов. Не бих се заклел в топли чувства към обвинения, но няма укори, няма предубеждение, няма предпазливи намеци за възможна издънка в редовете на полицията. Говори за него като за нормален полицай, опитен, смел, умен, разсъдлив. И много честен...

А това е интересно. Почти всеки началник в подобна ситуация би се презастраховал — и без това станалото е вече петно, но ако се окаже, че подчиненият е виновен...

Обаче, началникът явно вярва в невинността му — макар да не го изразява директно и открито...

Поглежда ме:

— Ще ви настаним в хотел „Тримон“. Утре в осем...

Вдигам ръка:

— Извинете, че ви прекъсвам. Както знаете, имаме широки пълномощия и смятаме да работим малко извън обичайното. Мисля

засега да оставим хотела. Решихме да отидем в апартамента на убитите. Да се запознаем с обстановката. После ще обиколим съседите, ще разговаряме с тях. На място ще проведем и разпита на временно задържания колега... — Тук началникът ме погледна внимателно. — Мисля, че определеният дежурен съдия ще може да ни изчака в кабинета си — за някои специални ситуации, а прокурорът ще може да присъства, разбира се, на всички мероприятия... Впрочем, той пристигна ли?

Началникът отива до бюрото си, взема едно листче:

— Малко странно ми се вижда... Сега е 15,30 часа, след час и половина свършва работното време почти навсякъде... И хората се прибират за почивка, а вие... Впрочем, разбирам ви — трябва бързи действия, и без това колко време мина... Прокурорът пристигна и вече е настанен в хотела. Но ще му се обадя, разговаряйте лично с него и уточнете плановете си. Ето номера му, казва се Трифонов...

Кимвам. Трифонов... Прокурор... София... Нещо познато... Кой беше тоя?

В това време секретарката е поставила на малките масички бутилчици с минерална вода, отворила е кутии с бонбони. Не сме гладни, но сладкото привлича...

— Вие, разбира се, ще минете при нас? — питам началника...

— Одобри ли прокурорът вашия план — и аз ще мина по някое време — казва той и пак ми кима към листчето.

Извинявам се и излизам...

16,00 — 16,30 ЧАСА

На широката площадка, където има сложени два фотьойла и масичка, спирам. Вадя телефона, звъня. Сигнал, два... Рязък мъжки глас:

— Трифонов...

Представям се, а отсреща се чува лек смях:

— Здравей, здравей... Нали може пак на „ти“? Отдавна не сме се виждали, нито сме се чували... Забравихме се, ей. Да те срещна — няма да те позная...

Аз съм по-зле. Ни по име, ни по гласа се сещам кой може да е. Но симулирам ведрост:

— Така е — колко време мина... — (Колко? От кое?) — Ние пристигнахме и...

— Радвам се. Ще се видим в ресторанта. Аз към седем часа...

Прекъсвам го:

— Работата е там, че няма да се отбиваме в хотела. Смятам веднага да отидем на местопроизшествието и да започнем работата...

Заглъхване, малка пауза:

— Бе, то ми разказаха за нощните ти операции, ама мислех, че сега няма да бързате. Я колко време е минало, и горещи следи няма...

— Е, все пак...

Прекъсва ме:

— Да, да — всичко е наред. Ти разследваш, твое е желанието как ще действате. Аз засега нужен ли съм ви?

За какво да ми е нужен? Той е наблюдаващ, може по всяко време да се появява и изчезва... Но е необходимо да съм стегнат и сдържан...

— Ние ще започнем, а по-късно... — не договарям.

— Точно така! Започвайте... Разговори, разпити, огледи, протоколи — после ще огледам всичко...

Кимам, макар че никой не ме вижда...

— Тогава да ти пожелае лека работа — казва той. — Аз съм в хотела, ще хапна и идвам...

— Добре...

— Доскоро...

Учтиво се прощавам, продължавайки да ровя в съзнанието. Трифонов... Трифонов... Малко му име какво е? И какво ни свързва...

В кабинета на началника ме чакат. Минералната вода е изпита, сладките и бонбоните са преполовени — знак, че хората са гладни. Прощаваме се с домакина, той извиква по телефона Христосков и, когато колегата влиза в кабинета, явно му повтаря нарежданията, които му е дал вече. Онзи кима, поглежда ме учудено, сетне ни поканва да тръгваме...

По стълбите дръпвам Василев встрани, пъхам му банкноти:

— Като забележим магазин, слизаш, купуваш хляб, салами, вода, кафе, нещо газирано... Надявам се да намерим кафеварка там, та вземи картонени чашки...

Микробусът е вече на линия. Настаняваме се, макар че Христосков казва: „Ей сега сме там, не е далеч“...

И наистина — Милчев завива на близкия светофар, минава стотина метра и, по знак на водача ни, спира. Улица „Марица“. Голяма кооперация. Преброявам шест етажа. От едната страна има хаспел, стоварени са строителни материали, няколко човека оглеждат за последно района. Въпросително вдигам вежди към Христосков.

— А, строежът ли? Започнаха онзи ден. Дали въздуха на някакъв, който вдига апартамент...

— Апартамент?

— Да, проверихме. Продали са пространството отгоре — както му викат: въздуха. Имат разрешително от главния архитект, имат всички книжа. И започнаха усилено работа, че зима иде. Вчера и на лампи работиха — чак до осем часа. Но днес ги предупредих да тръгнат по-рано. Да не ни пречат...

Разбирам...

Слизаме, нарамили чантите и, заобикаляйки пясъка отпред, тръгваме към входа. Задминава ни бързащ мъж около 40-те. Христосков явно го познава:

— Добър вечер, господин Шанков...

Оня се обръща и разбира какви сме. Но Христосков не му дава думата:

— Вижте сега, извинявайте, но ще се наложи малко да закъснеете с вечерята. Минете, моля, по апартаментите и предупредете хората, че тая вечер ще ги викаме за разговори...

— Не, не — прекъсвам го. — Ние сами ще минем по апартаментите. Нека не стряскаме хората...

— Добре! Господин Шанков, колегите са разследващи по оня случай. Очаквайте ги по апартаментите, ще минат да поговорите...

Шанков мълчаливо клати глава в знак на съгласие, опъва вратата и я задържа, за да влезем. Каменов поема ръчката, ние се вмъкваме...

16,30 — 17,30 ЧАСА

Апартаментът е на шестия етаж. Вратата е запечатана и Христосков къса листчетата, после вади от джоба си връзка ключове. Отваря вратата, пресяга се, светва и ни кани. Оглеждам се. Дълъг коридор, на буквата Г. Вляво закачалка, два шкафа. Вдясно две остъклени врати, отсреща една плътна. Познато от приложения в

папката план — вдясно са трапезария и хол, отпред е тоалетната. Вляво по буквата Г има две спални и баня...

Голям апартамент за двама пенсионери. Но преди това е бил и за сина, и за дъщерята, които са създали свои семейства. И старите Караджови са останали сами...

Христосков отваря вратата на трапезарията. Не е голяма, но встрани се издига барплот, а зад него малка кухня. Решавам — тук ще е основното ни седалище, разговорите ще се водят в хола и спалните.

Вземам един стол от трапезарията и го подавам на Хинов в коридора:

— Твоето място ще е тук. Няма да пускаш никого, освен извиканите. Сложи си якето, че не е топло...

И не е... Уж е ранна есен, но времето подсказва — зимата се задава... В трапезарията също е хладно, но Христосков е сложил в ъгъла една духалка — след известно време успява да поразведри атмосферата...

Обръщам се към него:

— Ще докарат ли Караджов?

— Разбира се — казва той, дори е леко засегнат защо го питам за подобни неща. — В ареста на управлението е, докараха го от столицата по обяд. Сигурно са вече на път насам...

Извинително му казвам:

— Добре... Каменов, да започваме с Шанков. Той е един от домсъвета, доста неща знае за хората тук... На долния етаж е, извикай го. После карай по тоя списък — и му го подавам...

Някой звъни навън, чувам гласа на Василев. Нахлува, натоварен с три найлонови чанти. Посочвам му към шкафа зад бар плота и той ги стоварва там. Хем да са под ръка, хем да не привличат погледите...

Сядам до масата в средата на трапезарията. Христосков се разполага до мен. Здравчев е до вратата, готов да тръгне — нему посочих семейство Ангелови. Според Христосков, те се прибирали заедно към 18 часа, тя работела в общината, той бил управител на магазин. Ангелов е друг член на домсъвета... А Василев ще поеме разговора с Шанков, после с Витанов. Вторият отсреща живее, но се прибирал чак към 19 часа. Автосервиз имал, та понякога и до късно се бавел. Сам си е началник. И тук е нещо толкова — председател на домсъвета... Пак местният колега ни осведомява...

— Така... Да уточним плана. Започваме със запознанство, бегъл разговор за живота, насочвате към кооперацията. Кой с какво се занимава, какви особености на характера има. Търсим човек, възможен убиец. Или водач на убийци. Разпитвайте за Караджови — средата им, гости, познати и приятели, посетители. Кой е идвал в блока оня петък. Непознати — независимо мъже или жени. Дори деца. Конфликти, интриги, компании...

Колегите кимат, Василев дори си записва в малко тефтерче. Да, не ни е първо разследване, групата е сработена, но... Всяко дело е самостоятелно, всяко престъпление е ново, всеки престъпник е непознат...

Домофонът издрънчава и кимам към Христосков. Той ме разбира — пък и нали чакаме да доведат Караджов...

— Колегите са — казва той през отворената врата и натиска бутона за входа...

В това време Хинов отваря на Каменов, след който ситни Шанков. Не им давам възможност дори да надникнат насам. Посочвам към голямата спалня, Василев тръгва, като забира със себе си двамата. А ние оставаме да чакаме...

Чакаме колкото асансьорът да стигне до етаж. Хинов вече отваря и групата влиза. Двама униформени и двама цивилни. Единият цивилен е с белезници на ръцете, върху които е метнато яке. Прикриващо ги някак си небрежно...

— Униформените да изчакат при Хинов — казвам на Христосков, а той ме поглежда учудено:

— Няма проблем, но вие си командвайте. Колегите са наясно, изпълняват всяка заповед...

Малко ми е неудобно в чужд град, в чужда среда, но съгласно кимам:

— Благодаря! Влизайте...

Здравчев вече поставя стол пред масата и с жест приканва арестувания да седне. Онзи се оглежда — все пак това е домът на родителите му, после мълчаливо се отпуска. Цивилният се изпъва...

Христосков пак ми помага:

— Колегата Първанов — представя ни го. Ние се ръкуваме, след което заемаме договорените позиции. — Милчев до вратата, Здравчев пред голямата печка, Първанов избира място до бар плота...

— Петър Караджов — чета аз — 41 годишен, задържан временно по прокурорско постановление и по решение на съда...

Задължителна процедура. Позната на всички тук. И задържаният я познава, но внимателно слуша. Обяснявам му — не е официален разпит, него ще проведем утре. Сега искаме просто да се запознаем, да разберем какво мисли по станалото...

Караджов е професионалист, знае класическите номера, сигурно си има и свои, но мълчаливо ме слуша. После ме поглежда право в очите:

— Ще ви кажа всичко, което ви интересува. Но знайте едно — не съм убивал! Обаче, спипам ли го тоя...

Гледам го — среден на ръст, широкоплещест, як, с разлято лице, остри очи, стегнати челюсти. Може да бъде и полицай, и бандит. Поне ако се вярва на Ломброзо...

Натам разговорът тече по нашите правила. Познати и нему, впрочем...

17,30 — 18,30 ЧАСА

— Разкажете за фаталния петък...

— 23 август... Наистина, фатален ден. Трябваше да се отбия у дома — имахме важен разговор, баща ми искаше един съвет. Но не можах. Извикаха ни при началника, заповядаха в събота да сме в столицата. Докато обсъждахме задачата, докато разпределяхме кой къде ще е и как ще действаме, докато подготвим специалната екипировка — и то мина пет часа. Нямах време даже да хапна, та един колега донесе някакви банички следобед. На другия ден трябваше да тръгнем много рано — в 6,00 часа. Затова ни разкараха по домовете със служебна кола. Нарездането беше — да се почива. И то сън. Можеше да се наложи после две денонощия да сме в акция. Затова оставих бележка на жена ми и легнах. Не съм я чул кога се е прибрала. В пет часа звънна будилникът, станах и, тъкмо излизах от входа, дойдоха колегите... „За справка“... — процеди иронично той...

— Някакви скандали да сте имали с родителите?

— За какво? Имоти нямаме — едно лозе гледахме, но се отказахме. Време нямам, а нашите вече не можеха. Апартаментът, в който живеят, е за сестра ми. Така се разбрахме навремето — баща ми даде пари, та си купих моя апартамент, а за нея остави онзи...

— Тя къде живее?

— В апартамента на свекъра си. Но са сами — свекърът ѝ е на село, в града идва два-три пъти в годината. А свекървата ѝ почина отдавна...

— Казахте, че искал съвет. За какво?

Въпросите задавахме аз и Здравчев, сега — вдигайки ръка като ученичка — попита Милчев. Караджов го погледна с недоумение, после се сепна:

— А, за това ли? Нашенски неща, семейни. Битови... За апартамента тук искаше да разбере нещо... Предния ден се видяхме пред управлението. Дадох му един френски парфюм за майка ми — и на тези години тя е поддържана жена, макар и болна. Та тогава му обещах в петък да мина...

Наострих уши и попитах:

— Какво по-конкретно трябваше да разговаряте?

— Гледам сега, пред входа са сложили хаспел, етаж вдигат. — Караджов погледна Христосков, оня сви рамене. — Откога е това?

— От оня ден — казва Христосков. — Проверихме — имат всички документи, мезонет вдигат. Кооперацията е продала въздуха, архитектите са одобрили, ставате осеметажни...

— Татко за това искаше да пита. Да не е опасно, да не протече покривът... Беше спорил с Витанов — председателя на домсъвета, не му се щеше да се строи. Колко зор беше навремето, та сега да е чистичко, уредено, градинка имаха там, дето е хаспелът...

— И какво решихте?

Караджов вдига рамене:

— В петък му позвъних, казах, че няма как да дойда, та и следващата седмица не беше сигурна. Той рече, че май ще подпише решението на домсъвета. И сигурно го е подписал, щом строят...

Здравчев ми дава знак:

— Кажете, защо съседите говорят за вас като за Гераците? Какво ги е накарало? Казват, че сте се карали?

— Семейство без кавги няма — мрачно се засмива Караджов. — Карахме се последно за едни пари. Майка ми е широка душа, а може и годините да се намесват. Има една приятелка, която все им идва на гости. И винаги си тръгва с някой лев назаем. Скарах му се, че я оставя така да пилее парите — оная никога не ги връща. И тъкмо в средата на

август, малко преди... това — преглъща нервно — беше дала 200 лева. Цялата си пенсия! То веднъж, дважд...

— Вие им помагате? — попита Милчев.

— Не, не искаха. А и нямаше нужда. Баща ми беше военен, голяма пенсия има, оправяха се. Като идвах, понякога им носех някои неща — и месо, и газирани напитки, и плодове. Но само носех. Не съм ги снабдявал или издържал...

После се сеца и вдига глава:

— Гераците, а? Помня тая повест... Ама там за ниви се карат, за имоти... Какво общо?

Поглеждам Здравчев, после Милчев. Вдигат рамене — засега нямат въпроси.

— Първанов, — обръщам се към цивилния колега — отидете в малката спалня и чакайте там. Възможно е да изникнат нови въпроси...

На вратата се звъни. Чувам как Хинов отваря някому, после се показва:

— Семейство Ангелови...

— Да почакаат минутка — казвам...

Извеждат Караджов, аз броя до десет и виквам на Хинов:

— Покани ги тук...

Милчев става — чул е гласът на Василев, който го вика. И след малко самият Василев се показва. С жест ми дава да разбере, че има какво да каже, но нека изчакаме Ангелови...

Те влизат в трапезарията. Най-напред забелязвам Ангелова — висока, със здрав кокал жена, нейде над 40-те. Мъжът ѝ е карикатурна добавка — дребен, слаб, с бретонче и тънки мустачки...

— Госпожо Ангелова... Господин Ангелов... — и се представям. — Госпожо Ангелова, ще ви помоля да отидете в хола с колегата — соча Здравчев. — Имаме някои въпроси, засега неофициално... Ние с мъжа ви ще си поговорим тук...

И двамата не проговарят, после Ангелова казва с боботещ глас:

— Не разбирам защо така ни разпитвате? И посред нощ...

Аз съм самата любезност:

— Ама какъв разпит? Разпитвали са ви вече, ние искаме само да поговорим, да доуточним някои неща... А още не е среднощ, моля ви

се... Но се налага сега да поговорим — иначе трябва да ви викаме в столицата, губене на време, притеснения...

Изглежда съм я поубедил, та се врътва на място и тръгва към вратата. Познава апартамента — нали живеят под него, разположението е същото. Здравчев и Христосков я последват. Оставаме ние с Василев и Каменов, който междувременно е дошъл, оставяйки Милчев при Шанков...

18,30 — 19,15 ЧАСА

Оглеждам Ангелов. Боже, не може човек да е чак толкова карикатурно подобие... Сещам се за старите „Стършел“-и. Имаше такъв вестник. Ние го разглеждахме заради многото рисунки. Даже у дома в мазето се пазят една или две годишнини. Взех ги от някогашните „Вторични суровини“. Вуйчо ми беше шеф на клона, та ходехме често при него и си търсехме книги и вестници в огромния куп хартия под навеса. Намирахме интересни книги — повечето отпреди 1944 година. Типично момчешки — за индианци, за пирати, за приключения къде ли не... Там ми попаднаха и книги, изрязвани от вестници и старателно подшити. Както и стари всекидневници — „Зора“, „Заря“, „Утро“. А понякога и по-нови — сред които „Народен спорт“, „Стършел“...

И в тоя сатиричен вестник имаше карикатури. Запомних някои модерни, сред които Джони Лекето. Както и бюрократа. И двамата с тънки мустачки на миши лица. Само дето Джони беше млад, а бюрократът с гола глава, покрита с редка косица...

Та именно на тоя карикатурен образ прилича Ангелов...

— Кога за последно видяхте съседите си?

Имам чувството, че косицата му потрепна, но лицето остана каменно:

— Вижте, господине, ние сме в голям град. Всеки ден срещам хиляди хора, от които десетки познавам. А тук, в нашия блок, се срещаме постоянно — по стълбите, в асансьора, пред вратата... И, честно ви казвам, не помня кога за последно се видяхме. Може би в срядата или четвъртъка преди... Това, дето стана...

Василев се е подпрял на бар плота.

— И, все пак — пита той — в кой от двата дни?

— Не помня, нали ви казах... Пък и какво значение има — аз под подозрение ли съм?

Успокоявам го:

— Разбира се, че не. — Макар да съм скептик: всъщност, защо да се разбира и защо „не“. — Разбира се, че не... Но искаме да установим с кого се е срещал. Може да сте забелязал нещо или някого...

Ангелов даже не се замисля:

— Питаха ме вече. И то два пъти...

— Зная... Четохме документите...

Той вдига очи към тавана — като че смята нещо наум. После ме поглежда:

— Няма да крия — рядко се виждахме с него. Не сме приятели, разни интереси имаме, а и той не излизаше често от апартамента си. Аз към седем съм на път, а човекът беше пенсионер, обикновено към обяд отиваше до пазара...

Ясно... Съвременен човек в съвременен град. С жена си се среща само вечер, а се разделя сутрин. Понякога и в апартамента си се разминават като кораби в океана — далечни, непознати, често и опасни...

— А за външни хора нещо?

Ангелов живва:

— Последните дни много ги има тук. Говоря за строителите. Трети ден са се развихрили, щъкат нагоре-надолу. И все боклук правят... Що пясък и цимент наносаха... Казвам му на Кольо... На Шанков, де — абе, дай да добавим в договора точка, дето им забранява да влизат във входа...

— А как да отиват горе? — пита Василев.

— Имат хаспел, с него ще им е и по-бързо. Лекьосаха асансьора...

Разговорът се забатачва върху дребните проблеми на живущите. И се налага да го върна в релсите...

— Кажете ми, Ангелов... — започвам, но в този момент на вратата се появява Здравчев и ме поглежда. Така че аз разбирам — важно, много важно нещо има да ми казва. Затова се извърщам към Василев:

— Продължи, моля те — и излизам...

В коридора е само Хинов. Стои до стола и внимателно следи ситуацията. Спирам до него:

— Нещо особено?

— Съвсем не — отчетливо рапортува той...

— А при мен има — казва Здравчев...

19,15 — 20,00 ЧАСА

Оглеждам се. Само тримата сме в коридора. В апартамента е тихо. Дори глухо звучащият глас на Василев не се разбира и може да се приеме за лек фон...

— Какво?

Здравчев ме поглежда триумфално...

— Жена ми миналия месец имаше рожден ден. И ти се смя на усилията ми да намеря оригинален подарък...

Сецам се. Тъкмо предвкусвах очаквания отпуск, а Здравчев все ме разпитваше какво по-така да купи. И не само на мен досаждаше. Всички разпитваше. Дори младия Каменов — макар той да минава при нас за неопитен в отношенията с жените... Впрочем, каква ли ще е реакцията на останалите, ако научат за отношенията му с дъщерята на Шефа...

— Така, така... Помня...

— За ваш срам — все женени, та и разведени, Каменов единствен се сети какво може да зарадва една жена. Че и ме заведе в нужния магазин. Жена ми така се възхити, така...

— Добре, какво общо има това със случая?

— Ангелова...

— Ангелова?

Здравчев става сериозен. Оглежда се и понижава тона:

— Подарих на жена си френски парфюм. Истински, оригинален. Не от голямо шише, а в класическа кутийка, с всичките му защити...

Започвам да включвам...

— И, като влизахме в хола, усетих аромата й... Същият! А Караджов каза, че... Разбираш ли — не е толкова чест подарък това. И да се окаже, че две жени в един вход имат еднакви парфюми...

Вдигам ръка.

— Добре! Но — може и тя да си е купила парфюм от там, дето го е купил Караджов. И кой казва, че неговият е изчезнал? А как ще докажеш, че парфюмът е един и същ? Мирише — ами да си мирише...

Здравчев е опитен и познава занаята. Затова не е бързал да ми каже, а е доизпипвал нещата.

— Отидох най-напред в малката спалня. Караджов потвърди за подарения парфюм. А в протоколите за обиск никъде не се споменава да е намерен подобен...

— Може пък... Може вечерта майка му да е подарила някому парфюма... — продължавам слабата защита аз...

— Да, бе... Особено на Ангелова, която твърди, че почти не се е виждала с тях... Ега ти случайността...

Съгласен съм. И вече замислям следващата стъпка...

— Ангелова какво ти каза за парфюма? Не вярвам да не си пробвал...

Здравчев лъска триумфиращи очи.

— Пробвах. Направих ѝ комплимент, попитах я отде го е купила. Каза, че е подарък от мъжа ѝ. И взе да ми разправя колко внимателен бил...

Отварям вратата на трапезарията:

— Христосков, може ли за момент...

А после тихо му обяснявам ситуацията. Той е сепнат, после ме поглежда:

— Колега, ти командваш...

— И затова — обиск в Ангелови. Да се намери тоя парфюм. Да се изземат няколко неща, парфюмът между тях. Здравчев, ти ще ръководиш. Христосков, вземи Василев и идете до дежурния съдия, трябва ни разрешително...

Извиквам Василев, обяснявам му набързо, той взема якето си от закачалката. И двамата излизат...

А в трапезарията Ангелов ме поглежда малко объркано.

Сядам срещу него и питам:

— Ангелов, какво ти е мнението за взаимоотношенията на Караджов с родителите му?

И той започва. Като не забравя да спомене Гераците и кавгите за пари...

Интересно, интересно...

Пак ставам. Искам да видя Шанков...

А на външната врата се звъни...

Хинов е отворил, когато надничам в коридора.

— Витанови — докладва ми той, придържайки вратата...

Отварям я гостоприемно, но заставам пред отвора. Витанов е среден на ръст, русоляв, с бръснато светло лице. Жена му е ниска, чернокоса...

— Извинете — казвам — но тук се струпана доста хора. Обаче, няма да ви бавим. Даже... — като че се поколебавам — защо да не отидем у вас? И там да разговаряме?

Споменаването на разговора кара стегнатия мъж да се поотпусне. И той спокойно сочи към отсрещната врата:

— Заповядайте... И кафе ще има, може и друго...

— Е, за друго... На работа съм, все пак... Ей сега, само да се обадя на колегите и идвам...

Те се отправят към дома си, а аз казвам на Хинов:

— Като пристигне Здравчев — да започне обиска. В никакъв случай да не прекъсва разговора ми с Витанови...

И пресичам стълбищната площадка...

20,00 — 21,00 ЧАСА

Апартаментът не е голям — две стаи, едната хол, другата явно спалня. Поканват ме в хола, слагат отпреде ми чашки за кафе — изрисувани, шарени. Откровен кич — както и цялата обстановка. Голяма секция с три реда книги с красиви обложки. Останалото — класика: врати за гардероб, за барче, остъклени рафтчета с чинийки и чаши на показ...

Обстановка от 80-те, която и днес много се харесва. Хем използваш шкафовете за домашни вещи, хем може да покажеш, че имаш книги в рамките на нормалните /поредици, хубави издания/, хем демонстрираш интересни неща, та да те питат отде си ги взел и да разказваш за пътуванията и връзките си...

Разговорът е спокоен — Витанов почти буквално повтаря написаното в протокола. Опитвам се да разбера нещо повече за Караджови — като хора, като комшии. Но и двамата с жената са лаконични. Като че не са живели повече от десет години врата срещу врата...

Тогава решавам да сменя темата, да ги поотпусна. Поглеждам книгите:

— Хубави книги... Предполагам, чели сте „Гераците“? В оригинал или преведена?

Те се споглеждат — все пак, произведението е известно, поне по име. И Витанов решава да не нарушава образа на възпитани и културни съвременни хора:

— А, преведена, преведена... За съжаление, езици не зная. Освен руския, ама и него на ниво „Ти иди, я доду“... — и се смее на познатата ми от училище шега...

Смея се и аз разбира се, а на езика ми е кацнал въпрос: „Като не знаеш що за творба е «Гераците», защо я използваш? Кой ти каза, че героите се карат за пари и имоти?“...

— И аз я четох в превод — спокойно развивам тактиката си. — Но дебела книга, бая дебела. Докато я прочета...

Витанова досипва още кафе:

— Ние повече на кино. Едно време ходехме редовно, после купувахме дискове, а сега Цецо тегли филми от интернет и пуска на телевизора...

Виждам го и него — голям телевизор, с бая дълъг диагонал. Отстрани мига флашка...

— Май сте си приготвили и филм — казвам и кимам към флашката...

— Ами обикновено след работа пускаме някой филм. И от новите, и класически...

— Така — всяка вечер?

— Почти. Много рядко минаваме без изкуство. Време за книги няма, така че...

— А в оня петък?

Витанов ме поглежда недоумяващо, после се сеца:

— О, да... Филм гледахме... Май беше... Да, да — „Умирай трудно“, последния. Стрелба, екшън, коли летят, гуми свистят... Ние не надуваме звука. — Колев отдолу обича да пуска силно музиката, ние сме тихи, ама тая вечер може и да сме прекалили... Та затова сигурно не сме чули, ако отсреща е било по-шумно...

Да, и на мен ми е ясно. Но виж — това с „Гераците“...

Разговорът натам е необходим единствено, за да отклоня вниманието им от досегашното. Затова наблягам на ужасното убийство, разпитвам за останалите живущи във входа...

След което се сбогуваме. Но ги предупреждавам, че е възможно още да поговорим, та да не се чудят, ако звъннем...

Спускам се по стълбите и звънвам на вратата вляво. Отваря ми Милчев. Вътре кипи усилен труд. Обискът тече бързо. Върху масата в хола има кашон, а в него по всички правила са струпани някои вещи. В сами ъгъла е притисната картонена кутийка с разпознаваемия френски парфюм. Намерили са го...

Но, разбира се, обискът продължава сред потоци извинения. Ангелови мълчат. Дори мощната жена е затворила уста. Макар със сигурност да е имало заплахи за намесата на супер главния прокурор и кой знае какъв министър. Всеки нашенец има познати по върховете и в случай на зор се сеца как чрез братовчед си и посредством шурей му, ще стигне до сестрата на жена му, която е близка с Някой си...

Притварям очи — знак за Здравчев. Той — сред поток извинения — взема кашона, прилага протокола с все неохотно поставените подписи от Ангелови, тръгва. Ангелови са недоволни, но по всичко личи, че не усещат защо е това. Ясно им е, че всички са заподозрени, обаче не знаят дали и другаде има обиск, та затова мълчат. Оставяме Милчев при тях — с молба още час да изчакат... Всички разбираме, че това си е домашен арест, но се правим, че нищо особено не става...

21,00 — 22,00 ЧАСА

Влизам в спалнята на Караджови. Младият Караджов седи на леглото, Първанов и униформеният са застанали — единият до вратата, другият откъм прозореца към балкона...

След мен е Здравчев с кашона. Внимателно, с ръкавици, взема кутийката с парфюма и я показва:

— Познато ли ви е?

Онзи не трепва:

— Да, подарих го на майка ми... Или подобен... Не мога да твърдя, че е същият парфюм, но съм почти сигурен...

— Че само в града ви кой знае колко такива са продадени...

Караджов някак си насила се усмихва:

— Надали... От вашия град е купен. Исках да зарадвам майка ми, а тук, уж сме по-голям град, не намерих нищо особено. Та помолих колегата Караманчев, който беше командирован в началото на август при вас — за подкрепление, да ми се обади, ако види нещо...

Сещам се. През лятото при нас идват немалко колеги от вътрешността. За подкрепа през туристическия сезон. Ние сме на 50 километра от големите курорти, но и при нас има доста летовници. Както и „свободни занаятчии“. За които се налага да полагаме особени грижи...

Караманчев не помня, слаб допир имам с някои звена в управлението. Но, щом е тукашен кадър, няма да е трудно да го открием и разпитаем...

Здравчев излиза. А в коридора го чака Каменов, който тръгва заедно с Христосков към управлението. Трябва да се намери Караманчев, да се извикат някои специалисти, да се направи експертиза, да се документира откритото...

Или поне аз се надявам да е открито...

Не обичам да играя вабанк, но в случая се налага. А и съм уверен в очакваното откритие...

21,00 — 22,00 ЧАСА

Следващият един час беше за срещи в апартамента и ходене по жилищата. По едно време се събрахме почти всички заедно — Здравчев, Василев, Милчев, Хинов, Каменов и Христосков, завърнали се от управлението.

Христосков ми докладва — нали съм му временен началник:

— Експертите работят върху парфюма. Върху кутийката има следи, не са много, смятат, че ще успеят да ги разчетат. Занесохме чашите с отпечатъци на Ангелови. А отпечатъци на Караджов има в делото. Колегата Караманчев го помолихме и той, след като разбра за какво е, веднага се съгласи да предостави отпечатъците си...

Обръщам се към останалите:

— Е, казвайте сега...

Започва най-младият. Каменов се опитва да е стегнат:

— Този Шанков е странен човек. Имам усещането, че мрази целия свят. И, въпреки това или за това, се опитва да командва наред. Даже и на мен почна да ми дава указания... Което е дразнещо, но не е

престъпление. Обаче, сетне разговарях с Колев от първия етаж. Характеризира го като активен лузър. С много претенции и никакви възможности за издигане. И затова опитвал и в кооперацията им да вземе в ръце управлението. На която база се карал с Караджов — стария. Онзи бързо режел всичките му претенции... А младият Караджов бил намразен заради братовчеда на Шанков. Изобщо — според мен това е човек на шума, на претенциите, но никак не и на действието. Бързо се оттегля. Направих си експеримент. Попитах го за Витанови — започна да ги описва едва ли не пълномощници на Сатаната. Възразих му — и веднага даде на заден...

Василев взе думата:

— За Шанков съм съгласен. Много ще съм изненадан, ако се окаже замесен пряко. Той е по-скоро като помияр — лае, но се бои да хапе, защото може да получи ритник... Аз разговарях с Кръстев. Интелигентен човек. Тих, някак си свит. Не каза нито дума за Шанков, макар оня често да му е гостувал и е оставал до късно. Усещам, че просто не е знаел как да се отърве от него, без да стига до скандал. Самият Кръстев е от този тип хора, дето вечно ги мачкат. Пръв е подписал, когато Витанов предложил да дадат въздуха за строеж...

Здравчев се намесва:

— Дайте да уточним — мястото продадено ли е или дадено? Защото Ангелова пред мен каза, че е дадено, а Шанков спомена, че е продадено. Ние сме почти в центъра, да се вдигне мезонет над шестетажна сграда не е шега работа. Трябват строителни документи, трябва общината да одобри, собствениците да предоставят мястото...

— Кой е новият член на кооперацията? — питам и се ругая, че пропуснахме явното. Тия строителни материали, работниците, хаспела приех като част от пейзажа. А може да играят важна роля...

Христосков има отговор:

— Димитър Митов. Бизнесмен. С какво ли не се занимава, какви ли не бизнеси върти. И внос, и търговия, и производство. Странното е, че досега не е замесван в никакви явни далавери. Даже в мутренското време предпочиташе да стои настрана. Имаме някои информации, че е лоялен към всички партии...

— Тоест, плаща на всички? — питам...

— Именно... Чисти бизнес отношения... И с незаконна дейност не е засичан. Ни контрабанда, нито нелегално производство. Не е

страхлив, но е предпазлив. Иска да живее спокойно, макар че...

— А тоя строеж?

Христосков е леко объркан.

— Нямаме информация за нещо незаконно. Трябва да проверя, но мисля, че се е спазарил с тая кооперация, взел е мястото горе — нямам представа купувал ли е, дадено ли му е...

Василев го прекъсва:

— В наше време подобен подарък, колега...

— Именно — съгласен е Христосков. — И аз се чудя защо едни говорят за даване, други за продаване...

Намесвам се:

— Колега, тоя строеж остава за теб. Моля те, вдигни, когото трябва, но нека сме наясно с предисторията му. Всички да включат в разговорите въпроси около строежа и базата му. Какво е решението на общото събрание, плащане състояло ли се е, кой кому колко е платил, юридически как е оформено...

Каменов пак се обажда:

— От разговора с Колев останах с убеждението, че е имало разправия между Шанков, Витанов и стария Караджов. Онзи не е искал да се вдига етаж над главата му. Според Колев — успели са да го убедят чак напоследък, нейде преди убийството. И тогава е подписан договор с Митов. Имало е някакво плащане, но кому колко... Колев знае, че кооперацията е получила някаква сума — щели да правят ремонт на фасадата. И Митов обещал да поеме за десет години грижите за чистотата по стълбището, както и сметката за асансьора...

Христосков се изправя:

— Малко е късно, но имам познати тук-там, ще ги вдигна. Мисля, че и до документацията на строежа ще стигна. А не е лошо някой да види какво има тук. Все пак в домсъвета поне копия от документите трябва да имат. Както и договореностите с Митов...

Прав е. И е местен — познава средата и хората. Затова му давам Милчев за помощник, а ние отново тръгваме по апартаментите...

22,00 — 23,00 ЧАСА

Тръгват колегите, а аз изпращам Христосков. С една молба — да звънне на експертите — може нещо да са открили хората...

И той се обажда. Слуша, слуша, сетне ми дава телефона:

— Да, ние казахме на господин Христосков. Със сигурност на кутийката има следи от Караджов и Караманчев. Върху тях има други отпечатъци — на Ангелова и Ангелов, както и такива, които няма с какво да сравним. Но е факт — кутийката за парфюм е била в ръцете на двамата, сетне други двама са боравили с нея... Върху флакона има само отпечатъци на Караджов и на Ангелова. При това тези на Карадажов са единични — от палец и показалец, докато другите са седем — явно често е боравено с флакона...

— Благодаря ви, много ви благодаря — казвам, все още осмисляйки информацията. После се сещам. — Искам да ви се извиня за тази вечер и да ви помоля да изчакате. Има още някои неща, които се налага да видите. Предполагам, че колегата Христосков скоро ще ви ги донесе...

Не мога да кажа, че отсреща потвърдиха с ентузиазъм, но все пак ми обещават, че ще изчакат... А Христосков ме гледа изчакващо...

Не бързам. Това, на което се надявах и което очаквах, се оказва факт. Неоспорим факт. Ангелова или Ангелов, а може и двамата, но някой от тях е свързан със станалото. Невъзможно е да отрекат — вече не върви оправдание от типа на: „Караджов ми подари парфюма“. И двамата бяха твърди — него ден не са общували с пенсионерите...

— Колега, — казвам на Христосков — чака ви трудна работа. Направо — търсете подписите на Караджови в протокола за отстъпване на въздуха. И веднага дайте на експертите...

— Очакваш да са фалшиви? — пита ме той. Нещата вече се изясняват и няма защо да заобикаляме...

— Именно... Вече ми е ясна насоката — строежа. Убиецът, както казват вашите експерти, не е бил един. Двама или трима — поне някой от тях е бил от живущите тук. Ангелови са вече под око. Но има и други възможни...

— Външен човек? — пита Христосков...

Поклащам глава:

— Съмнявам се. Тоя, който е поискал терена, надали е желал да се замесва с подробностите. Той поръчва, плаща — а как ще се постигне, не го интересува. И надали ще праща свои хора да свършат черната и опасна, все пак, работа...

Христосков кима. И промърморва:

— Как сме пропуснали тая версия...

Така е, но казвам:

— По време на убийството не е била официализирана. И надали някой от съседните блокове е предполагал за бъдещ строеж. Пък и... Ако те успокоява и ние минахме покрай нея. Добре, че Здравчев се сети за парфюма...

Те заминават, а аз викам останалите на бърз съвет. Информирам ги за резултатите от дактилоскопичната експертиза и те се разшумяват. Здравчев пръв казва:

— И като прибавим твоята идея за Гераците...

Обяснявам на Василев, който не е чул за това.

— Виждаш ли, още в протоколите за разпит ми направи впечатление, че трима сравняваха Караджови с Гераците. Но пък никой от останалите не споменаваше за кавги — особено за пари и имоти. После направих лека проверка. Оказа се, че Витанов смята поевстта за преводна — тоест, не само не я е чел, ами и не помни що за творба е. Но тя се изучава в училище. И би трябвало поне жена му да помни. Обаче, тя не го поправи. Знаят за Гераците — кой им е споменал това? И други повтарят за Караджови — Гераците, та Гераците... Кръстев ги споменава. Разговарях с него. За поевстта знае — чел я е, Елин Пелин спомена. Но призна, че сравнението не е негово, чул го е от Ангелова. Харесало му, макар да разбира, че няма нищо общо с Караджови... Ангелови са замесени — парфюмът говори. Витанов е хем председател на домуправата, хем няма понятие за книгата. Нему кой е внушил това? Предполагам — някой от Ангелови. Може и той да е искал да се покаже „кОлтурен“... Може... Но не ми се вярва...

Василев ми опонира:

— Не бързай! Все пак, за Ангелови имаме подкрепени подозрения, но за Витанов само твоите предусещания...

Прав е. И се съгласявам:

— Да, разбира се. Затова чакам с нетърпение Христосков. Ако документите са фалшифицирани...

Каменов бързо продължава:

— Витанов, Ангелови, Шанков... Тройката от управителния съвет. Те са събирали подписите, те не може да не знаят кой как е подписал...

Споглеждаме се и едновременно кимаме. Нещата се очертават...

И тръгваме пак по апартаментите. Сега — навеждаща към строежа беседа. Да видим кой какво знае, какво участие има, какви са връзките с поръчителя Митов...

22,00 — 23,00 ЧАСА

Аз отивам при Витанови. Звъня, чувам шум зад шпионката, сетне мъжът ми отваря.

— Жена ми си легна, уморителен ден е имала — обяснява ми той, докато свалям обувки в антрето. — Но, ако трябва, ще я събудя...

— Не, не... Аз идвам просто да доуточним някои неща... — мърморя наведен. После се изправям и го следвам отново в хола...

Широката плазма е заета с някакъв филм от тия, дето им викам „трепачески“. Удобни за почивка — не натоварват нито мозъка, нито въображението. Просто следиш кой кого убива и се подхилваш при видените простотии и откровени глупости...

Не го упреквам. Нима след тежък ден може да се разтоварваш с интелектуален труд? Някой си кретен бил казал, че от умствен труд се почивало с физически. А обратното? Да сте видели шофьор или сервитьор за почивка да решават интеграли?

Гледа си човекът филм — добре...

Но — виж, това с двойното убийство... Хич не е добре...

— Пак да попитам за Караджови. Вие сте ги виждали по-често от другите — все пак, врата срещу врата сте...

Витанов се отпуска назад в удобния фотьойл. Държи чаша с нещо, на мен не ми предлага — запомнил е, че отказвам, щом съм на работа.

— Какво още да ви кажа? Тихи хора са двамата. Виж, синът им... Чувал съм скандали, веднъж дори се хванаха с баща си за гушите. Тъкмо излизаше и му каза нещо, старият посегна да го удари, младият го сграбчи за ръката... Но се усети нещо и бързо си замина...

— Пред вас?

— Не, не... Как пред мен? Аз чух шума, погледнах през шпионката да видя кой е, тогава всичко стана изведнъж...

— А нещо около строежа да са се карали?

Витанов се стяга. Поглежда ме и пита на свой ред:

— За строежа? Че защо?

— Ами, защото — казвам бавно — старият нещо се е бавел с подписването, казват ваши съседи. А Митов е обещавал доста благини за входа. Само плащането на асансьора колко ще му струва...

Той се усмихва:

— За Митов това е ухапване на бълха. Пари има бол. И сега ще притежава апартамент почти в центъра. Хем е на важно място, хем сме спокойна уличка...

В този момент звънва телефонът ми. Поглеждам — номера на Хинов. Какво е станало?

— Да?

— Дойде прокурор Трифонов — почти шепнешком казва той. — Сега разговаря с господин Здравчев...

— Разбирам... Идвам...

Изправям се, сбогувам се с Витанов, той ме изпраща, убеден, че това е последното ми посещение. Пресичам площадката...

Хинов ми сочи с глава вратата на трапезарията. Влизам, а насреща ми се изправя висок, пълен мъж. Наистина — има нещо познато в него. Но отде — не се сещам...

Здравчев е седнал отсреща му, на дивана. И ми смига — явно всичко е наред...

— Най-после — казва мъжът. — Не сме се виждали повече от двадесет години...

Включвам. Ами да — Петър Трифонов, викахме му разбира се Петьо, съквартирант на Мишо. А с Мишо сме градски, та често се виждахме. И се веселяхме, естествено. На които купони нямаше как да не присъства съквартирантът му. И той правист, но година по-малък. Сетих се — веселяк беше, малко безгрижен, но пък никога не се минаваше да почерпи. Умееше да се включва в компанията точно в нужния момент — при започването. Малко след като са събрани парите. И изчезваше внезапно при плащането накрая. Но не беше лошо момче, знаеше куп вицове, обичаше веселбата, беззлобен, ставаше и център на шегите ни, сам се смееше на закачките...

— А, Петьо... Тоест — господин прокурор... — нарочно се обърквам, а той се смее като едно време — широко и свободно...

— Добре, добре... Дойдох да видя какво става, как върви нощното разследване...

След ръкувания, че дори потупвания по раменете, сядам на стола откъм вратата и докладвам поред. Включително за новата версия — строежа...

Трифонов ме слуша внимателно — тук няма място за шеги. Виждам — професионализиран се е, оставя настрана личното, умее да навлезе издълбоко в „материала“...

— Значи така... — започва обобщението — смятате, че в основата е нежеланието на Караджов да подпише разрешение за даване на въздуха над кооперацията за строеж. Според вас, трима от съкооператорите са се поблазнили от възможна печалба, скрили са от съседите си личния интерес, а за да получат... Да го наречем премия, от строителя, са премахнали нежеланите да приемат офертата хора. И това — на базата на повтаряне на някои думи и един парфюм...

Така изглежда малко лефтерно, както викаше дядо ми. Демек — люлееща се конструкция. Но кимам — засега имаме тези аргументи...

— Парфюмът е доказателство, да... — продължава той. — Няма как да е попаднал случайно в Ангелови. Няма и как да е подарен — в зависимост от обстоятелствата, цената, отношенията между Караджови и Ангелови... За „Гераците“ не говоря — това е емоция. Да, съгласен съм, че посочва интересен факт — различни хора повтарят едно и също. Обаче, я си представи, че някой го е споменал, а другите са го харесали и сега демонстрират познания и култура...

— Възможно е — казвам. — Обаче, самото определение съдържа неистина. Караджови не са повторение на Гераците. Кое то признават и Колев, и Кръстев. Та даже ми заявиха, че само веднъж са го казали, но не мислят така. А другите държат на етикета. Върши им работа — директно обвинява младия Караджов и създава мрачен образ на човек, можещ да убие заради имоти и пари...

Трифонов почуква по масата, после решително казва:

— Виж сега, психологически си прав. Но в правото психологията е помощно средство, не е доказателство. Така че — търси още доказателства. По възможност материални. А наблюденията ви, разбира се, ще свършат работа — вече се очертава един интересен кръг. Не забравяй — за да докажете участие на подопечните ви персони, е нужно да откриете мотив. Нежеланието на Караджов да продават въздуха е факт вече, обаче... Трябва ви черно на бяло заявено. И — ако може да намерите доказателство, че на тия тримата...

Или на двама от тях... На тези хора е платено, за да убедят съкооператорите си. Не да убият — това е друга тема. А да постигнат съгласие. Което означава...

— Което означава, че тръгвам към Митов. Да ме приеме в полунощ и да се съгласи да признае, че е платил някому да лобира...

— Именно! — вдига палец Трифонов. — Да лобира... Не да убие, а да защити интереса му. А как — това вече е извън рамките на отговорността на Митов...

Внимателен е, внимателен... Но и аз не съм сигурен в ролята на Митов. Мисля си, че не е търсил премахване на несъгласните. Има положение, има пари, има определена власт в този град... Няма да рискува всичко за едно жилище... Пък може и...

Но реално погледнато — ако признае, че е плащал за лобизъм, може лобистите да кажат нещо за дадените им указания...

Знае ли човек...

23,00 — 24,00 ЧАСА

Звънвам на Христосков и, под внимателния поглед на Трифонов, го информирам за ставащото. Той ме изслушва търпеливо.

— Мисля, че е прав. Трябва да се поговори с Митов. Ти ли ще отидеш?

— Аз. С Василев...

— Добре. Ще се обадя на Митов. Знаеш — всеки си има особености...

— Нали 90-те свършиха...

— Някои не го знаят. И се боят от всичко. А други пък гърмят по всичко...

Разбирам го...

— При теб как е?

Христосков се смее...

— Да ти кажа ли колко хора вдигнах, та да извадим документите за строежа? И сега експертите работят. Като образец им дадох някои писма и записки на Караджов. Още не са приключили, но неофициално ме зарадваха — от пръв поглед се вижда, че няма подобие. Явен фалшификат...

— Въпросът е — чие дело е?

— Мисля, че не е на Митов. Надали ще се занимава с подробностите. Кому е оставил да извърши всичко това — ще разберем. Но няма полза. Ще има дума срещу дума. А и Митов със сигурност не е поръчвал мокри работи. Има бушон — може някой от неговите приближени да е, но по-скоро ще е някой от кооперацията. Дето се вика — за парите се е престарал...

— И не може да се докаже кой е поръчителят?

Христосков е сериозен:

— Ако убиецът е само изпълнител... Не, няма да признае кой е поръчителят. За убийство ще получи може би доживотен, за издайничество... Не, няма да се стигне по-далеч от тройката в блока...

В което и аз съм убеден — опитът си казва думата. Но трябва да опитаме, трябва...

— Добре, аз тръгвам към Митов, ти го предупреди. Адресът?

Христосков ми диктува...

В апартамента е тихо. Караджов и охраняващите го са в малката спалня. Хинов е до входната врата, Василев и Здравчев са на обиколка. Няма да дадем на хората тук да заспят. Но не по наша вина...

Трифонов се изправя.

— Виждам, че вървите по обещаващ път. Напипахте нишката...

— И колегите щяха да стигнат тук, ако бяха попаднали на строежа. А той е отложен, не се е говорело за него доскоро, съкооператорите са позабравили, колегите не са се заинтересували от документите на кооперацията...

Трифонов ме прекъсва:

— Да, разбира се... Важното е, че все пак просветна напреденни...

И внезапно ме смайва:

— Какво ще кажеш да дойда и аз при тоя Митов?

Защо не? Но и — защо? Какво толкова го е заинтересувало? Прокурорски надзор? Но ние водим само начално разследване, с нас няма следовател, не изготвяме протоколи...

Не мога да откажа...

И кимам съгласно...

След което звънвам на колегите. Те пристигат бързичко — Здравчев от долния етаж, Василев с асансьора от втория. Събираме се в трапезарията и обяснявам кое как е досега. Променям решението си.

— Здравчев, тръгваш с мен към дома на Митов. Василев, слез в Ангелови — домашният арест продължава. Дръжте ги пак разделени. И поприказвай с тях — за кооперацията, за миналото им...

Василев се подсмивва:

— Бях при тях още в началото. И разговарях с жената. Горда е с мъжа си — управител е на фирмен магазин...

— Коя фирма?

— Месопреработвателна — и ме поглежда внимателно...

Месар? Те обикновено са едри хора, с червени лица, големи кореми... А тоя...

— Чакай, откога е управител...

Василев се изправя:

— Това исках да ти кажа. Започнал е във фирмата преди повече от 20 години. И се гордее с това. А е започнал...

— Касапин? — изтръгва се от мен.

— Коляч в местната им фабрика. Бил е коляч, после шеф на цех, сетне е поел цялото производство, а от година е шеф на показния магазин и представител на фирмата за региона...

Гледаме се внимателно. И Трифонов, и Здравчев, и Василев, и аз разбираме... Дребосък, а... Смешен, от хумористична карикатура взет... Явно това отвън е отлична коруба за този отвътре...

Нещата отиват по местата си...

Само дето ни трябва доказателства, а не само факти, мотиви и възможности...

00,00 — 01,00 ЧАСА

В подножието на един от хълмовете има малък парк. Улицата е добре осветена и виждам високи борове, малки красиви ели, вече повяхващи цветя. И светли алеи, покрити по всяка вероятност с бял пясък — кой знае отде докаран. Някъде сред парка се мярка висока къща — два или три етажа...

Порталът е от ковано желязо, с плетеници, но достатъчно близо разположени, та да не може човек — дори дете — да се провере. А за всеки случай до входа има малка къщичка. Явно за охраната...

Самата охрана ни посреща — двама души, небрежно отметнали якетата, за да се видят отдолу кобурите. Поглеждат колата, виждат ни нас тримата със Здравчев и Трифонов, отварят портата. Не посмяват да

проверяват документите, което явно ги изнервя — какви са пък тези, дете ще пренебрегнат охраната на самия Митов...

Спираме на малък паркинг, където има още две коли. Очаква ни среден на ръст, младолик човек:

— Гайдаров — представя се той и ни води към къщата.

Отблизо, под светлината на умело скритото в храстите осветление, виждам цялата ѝ красота. Архитектът е пренебрегнал някогашната мода на мутробарока и е създал наистина впечатляващ дом — три етажа, веранди, балкони, най-отгоре голяма тераса, изящни прозорци...

Влизаме, Гайдаров ни повежда някъде наляво от входа и се озоваваме в малка заличка — така, около шейсет квадрата. Посочва ни три фотьойла и се отдалечава. А през отсрещната врата се появява самият Митов. Неjde на 60 години, със здраво тяло, широко лице, гола глава — наполовина природно, наполовина под въздействието на бръснач, в небрежен костюм. Достолепен, но някак си делничен, като за неособено важни гости...

Сяда на дивана пред нас и ни поглежда въпросително.

Представяме се, после го питам:

— Господин Митов, вие сте започнали строеж на улица „Марица“. Някакви проблеми около него?

Митов веднага започва да обяснява, макар че не е моя работа какви проблеми би могъл да има един честен частник в законния строеж на свой дом...

— Не, проблеми нямам. Хората се оказаха добри, приеха офертата ми, осигуриха документите, сега карам материали и строя вече...

Хващам се за думата:

— Хората са ви осигурили документи, казвате. Значи има някои от живущите там, които са ви познати и работят за каузата ви?

Митов се подсмива:

— Всички, които живеят в кооперацията, ми бяха непознати доскоро. Просто се срещнах с управата, беседвахме, те са направили събрание, подписали са протоколите и ето...

— А някакви допълнителни плащания някому? — питам директно, тъй като няма смисъл да разтегляме. И той, и аз знаем за какво говорим...

— Да, разбира се. Хората от управата отделиха много време за мен — тичаха по съседни, разговаряха, документите подготвиха. Е, не беше трудно — всички се съгласиха да ми дадат въздуха, но все пак... Пуснах им по някой лев, но не помня кому колко...

— Само за тая работа? — демонстрирам недоверие...

— За тая, разбира се. Останалото вършат моите хора — имам адвокати, имам специалисти архитекти, строители, снабдители...

Здравчев се намесва:

— Някакви оплаквания от управата, че има хора против строежа?

Очите на Митов демонстрират невинното учудване на феята Малвина пред дългия нос на Пинокио...

— А защо да са против? Предлагам поемане на някои разходи, насреща искам само да построя още един апартамент. Опасност няма — строителните конструктори са заверили с подписа си сигурността, общината е одобрила...

Така... Значи това е неговата линия. При това здрава линия — всичко е законно и в рамките на добрия тон. Наел домсъвета, платил за извършеното. Но — поръчвал е само неща, за които никой не може да го укори. И да се появи обратно твърдение — то си остава твърдение. Няма доказателства — има нечии обидни клевети...

Трифонов се обажда:

— Чухте, предполагам, за убийствата там...

— Да, разбира се. Градът уж е голям — но само за нас. Другаде това ще е малък провинциален град. Чух и съжалявам за това. Направо история като за „Гераците“...

Тук го прекъсвам...

— О, вие сте чел книгата?

Митов е даже малко обиден.

— Че аз съм учил в онова време, когато действително се четяха книги. И повестта съм чел, и разказите на Елин Пелин, и „Снаха“, и „Тютюн“...

— А с някого да сте разговаряли за убийствата и „Гераците“?

От това по-директно...

— Може би... — замисля се видимо той. — Може би... Ей го, малко след убийството разговарях с тримата господата от домсъвета. И ги попитах май нещо подобно — да не е поредната нашенска история за Гераци... Да, да — така беше... Извинете, но всеки ден имам маса

срещи, с много хора разговарям... Обаче, това си спомням — самата тема за убийство на баща и майка е особена...

Добре, да речем, че от него са чули това сравнение и го употребяват. Ами как — големият богаташ го е казал, може да се изфукат с познанствата си... Само един пробив — според него срещата е била след престъплението, а тримата са говорили така на разпитите веднага след него. Не е имало време за подобна среща...

Но... Оставаме на тая позиция. Няма доказателства. А фактите са лесно опровергаеми...

Разговорът натам тече по нашия план — за строежа, за отношенията с кооператорите, за самите тях с някои негови характеристики. Очаквано нехаресване на Ангелов, добри думи за Витанов и Шанков. Особено за последния — изпълнителен, сериозен, готов на всичко при поет ангажимент...

Поглеждам Здравчев. И той е разбрал, че от тоя храст заек няма да излезе. Крие се добре. Но засега не ни трябва — вече наблизно се мяткат опашките на чакалите, смятащи се за лисици и вълци едновременно...

Трифонов не се обажда повече. Но следи — много внимателно следи развитието на разговора. Имам усещането, че е в позицията на дебнеш хищник. Обаче — дори не се надига. Значи не е видял нужда...

01,00 — 02,00 ЧАСА

В колата вадя телефона и набирам Христосков. Обажда ми се още след първото позвъняване.

— Тъкмо щях да те зарадвам...

Натам е ясно — експертите са потвърдили; подписът на Караджов е фалшив. И ето ти мотива — премахване на пречещия да се получат пари. Изглежда немалко пари, макар Митов да твърди обратното. Но Митов е друга писта. И се съмнявам да ни пуснат по нея...

Сега отиваме отново в кооперацията. Каменов и Христосков трябва да са дошли вече. И наистина, когато влизаме в апартамента на Караджови, двамата са вече там...

Събираме се — извикваме и колегите от града. Там е и Караджов. Все още арестуван, но вече в особеното положение на полусвободен...

Съвещанието може да започне. Излагам всичко научено и разбрано досега. Обсъждаме...

— Как ще стигнем до Митов? — задава Василев въпроса, вълнуващ всички. И очаквано Трифонов решава проблема:

— С него ще се занимават други колеги. Вашата задача беше да разкриете убийството на Караджови...

— Но нали той е наредил... — намесва се Каменов с младежки плам...

Трифонов е опитен чиновник:

— Колега, дали е наредил или не — ще се разбере от разпитите на тримата. Аз лично се съмнявам да признаят подобно нещо. Защо да си усложняват положението? Но мисля, че следствието ще стигне до него...

Мислено се подсмиввам. Затова ни пратиха нас, а не специална следствена бригада. Нашите правомощия са до разкриването, а документирането, разпитите, разследването натам... Има си следствие в прокуратурата...

Пак се изправлям:

— По реда. Ангелови са под арест, ще ги извикаме последни. Витанов е хлъзгав — ще изчака. Започваме с Шанков...

За него отиват Здравчев и Василев. Довеждат го — спокойно, като за пореден разговор. И го канят в трапезарията. Където аз задавам първия въпрос:

— Шанков, защо уби Караджов с ножа, а после удуши жена му?

Да, в главата му се е въртяло усещането, че ги разкриват, но от досегашните събеседвания е свикнал на далечни разговори, а сега... Директно!

Шанков е поразен:

— Не... Не съм... Отде накъде?

Слагам напреде му документите и посочвам:

— Подпис уж на Караджов. Фалшив. Подписите си събирал ти. Както призна Митов, за това си получил пари. И, след отказа на Караджов, е логично да се помисли кой го е убил? И какво е спечелил от това? А печеливш си само ти...

Несправедливост, според Шанков. Затова веднага контрира:

— Не съм само аз! Ангелов и Витанов...

— Но ти си убивал!

Шанков сядна на стола. После решително казва:

— Елате у нас. Ще видите какво имам...

Пръв на площадката излиза Здравчев и закрива с длан шпионката на Витанови. Сетне извеждаме бързо Шанков и тръгваме по стълбището. Апартаментът е отворен, жена му уплашено наднича от кухнята...

Завежда ни в спалнята и сочи под радиатора. Вглеждам се. Наистина — макар и трудно различима, едната дъска от паркета е малко настрани. Навеждам се, махам я. Кутия. Пластмасова, сива.

— Какво има вътре?

— Отворете я... Доказателство, че не съм убиец...

Василев е вече с тънки ръкавици и вади кутията. После я открехва...

Там е той — ножът, с който е прободен Караджов. Дълъг около педя, тънък...

— Защо е при теб?

— Ангелов е страшен човек. Дребен, тих, но... Всички мислят, че жена му го командва, а е обратното. Подмолен човек е. Той реши да премахнем Караджови. Митов даваше хубави пари за документите, а тия ни бавеха. Фалшифицирахме подписа — Витанов го извъртя. Но в петък почнаха да оглеждат тавана и Караджов разбра. Вдигна скандал — на мен и на Витанов. Ние казахме на Ангелов и... Позвъни на вратата им и веднага прободете човека. А Витанов се втурна покрай двамата и удушил жената. Аз после я видях... Синя... Ангелов тогава видя една кутийка — като за скъпоценности, пхна ми в ръцете кутийката с ножа и рече да я хвърля в Рясовското блато, когато на сутринта тръгна за село. После ме пита и аз потвърдих, че съм я метнал в дълбокото. Но я запазих. И аз чета криминалета, зная, че остават отпечатъци. Като предпазна мярка...

— Витанов с коя възглавница задуши Караджова? — питам бързо, докато е още топъл...

— На леглото им има три възглавници. Той грабна горната, малката, с розички...

Предупреждаваме Шанкова да не мърда от кухнята. Арестувания оставяме в хола, с него Хинов и Милчев. На масичката сме сложили куп хартия, химикалки. Разказаното трябва да бъде документирано —

въпреки че вече го имаме на запис. Ненапразно Каменов носи специалната чанта с камерата и микрофоните...

После се запътваме към Витанови...

02,00 — 03,00 ЧАСА

Той веднага ни отваря. Като че е чакал зад вратата...

— Елате с нас — посочвам вратата на Караджови, а Василев и Каменов застават от двете му страни...

Витанов разбира, че нещата отиват към финала. И тръгва бавно, някак си отпуснато...

Задържаме го в коридора, аз влизам в трапезарията и поглеждам. Христосков е наредил мизансцена и всичко е в готовност...

— Влизай!

Витанов влиза и застива. Първото, което вижда на масата, е малката възглавница, подшита с розички. Кое то му говори предостатъчно...

— Е?

И той започва...

Дълъг разказ за трудния живот на частника, за внезапно откритата се възможност да спечели нещо, за глупавия комшия, който не пожелал да се подчини на интереса му, за страшния Ангелов, за извършеното „като на сън“ престъпление...

— Искях само да замълчи, да не вика...

Пък тя — лоша жена, умряла... Да, получили пари — но...

— Какво „но“?

— Митов не се и срещна с нас. А неговият човек ни каза, че това са пари за събраните документи. Нито думичка за убийството...

— Той ли го поръча?

Витанов се изсмива мрачно:

— Вие не знаете какъв човек е той... Нищо конкретно — само далечни намеци. Води те, води те — и сам разбираш какво иска. Но — никога нищо ясно и точно...

Опитвам друг подход:

— А разбираш ли, че щом той не ви е наредил...

Витанов не е глупав. Отдавна го е усетил, но... Парите! Тая върховна ценност на бит пазарната демокрация...

— Разбирам... Той е поискал само да строи, ние сме виновни за всичко друго... Обаче, господо... Просто няма какво да кажа в моя защита. Камо ли да докажа, че той ме е подвел...

Оставям го заедно със Здравчев. Голямо писане ще падне...

Сега е ред на Ангелов. Той е под домашен арест, колегите бдят над него и жена му. Затова отиваме у тях. Извикваме Ангелов в трапезарията. Там, върху масата, има нещо, покрито с кърпа. Кутията, разбира се. Но той не знае това...

Разговорът е излишен.

— Ангелов, — казвам — защо реши, че трябва да убиете Караджови? — и отмятам кърпата.

Ангелов гледа кутията — никакъв израз на лицето. Нито смайване, камо ли ужас...

— Оня идиот не я е изхвърлил... — констатира той. — Е, какво пък... Аз убих Караджов. В самозащита. Попитах го дали ще се подпише наистина, той ме хвана за гушата и аз...

— Носеше камата случайно със себе си? — иронизирам...

— Случайно — не му мигва окото...

Слагаме напред му хартия и химикалка. Ангелов поклаща глава:

— Нищо няма да пиша... Всичко това е инцидент и трябва да ме пуснете...

Споглеждаме се. Толкова нагла детска самоувереност досега не сме виждали.

— Белезниците! — казвам и Христосков с ловка хватка изкривява съскащото човече, закопчавайки ръцете му отзад...

Трифонов наблюдава мълчаливо и дори не мигва, когато колегата с рязък удар с коляно в слабините на убиеца, го сваля на пода. Обезвреден...

След половин час пристигат три коли от управлението. През интервал от няколко минути убийците са изведени. Ние оставаме в апартамента на Караджов. Той също е там, но вече без белезници. Трифонов се обръща към него:

— Колега, извинявам се, но ще се наложи до сутринта да сте в управлението. Не в килия, разбира се, обаче трябва да се оправят някои формалности...

Караджов е човек с опит, знае кое как става и само кимва мълчаливо...

— А на теб... — казва ми Трифонов. — Благодаря! На всички ви благодаря! Бяхте бързи и точни... Някой от вас да е мислел за преместване в столицата? Нужни са ни добри следователи...

Ние се подсмивахме. И сега работата ни не е лека, а да я вършим, седнали в гнездо със стършели... Благодарим, не ламтим за подобни забавления...

— А Митов? — напомням му...

Коего не го прави по-ведър.

— Казах ти — с него ще се заемат други. Вие решихте най-важния проблем — свалихте едно петно върху службите. Останалото — по реда...

— И сега? — пита Каменов...

Трифонов е учуден:

— Какво сега? Отиваме в хотела, напиваме се, следобед тръгвате към вашия град. В личните ви дела ще има вписвания, някои ще пораснат в йерархията...

Както и става...

С две украшения върху тортичката. Първото — излизайки заранта от хотела, виждаме на терасата Трифонов и Митов. Седят на една маса, наоколо са седнали няколко типични „горили“, пият кафе. Показно... Знак за нас...

Плюс изненадващото ни спиране на излизане от града. Където ни чака Караджов и ни води в малка селска механа, временно затворена...

Но това е друга история...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.